

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

कार्यालय :
फोन नं. - फ्याक्स - ईमेल.....

घाँसेबाली बीमालेख

घाँसेबाली धनीद्वारा प्रस्ताव तथा घोषणा, जुन कुरा यस करारको आधार हुने तथा यस बीमालेखमा समावेश भएको मानिने विषयमा सहमति जनाई बीमाशुल्क रकम भुक्तानी भएको आधारमाइन्स्योरेन्स क. लि. (यसपछि बीमक भनिएको) समक्ष देहायमा उल्लेखित बीमाको लागि प्रस्ताव गरिएकोले यस बीमालेखको अनुसूची, विवरण तालिका, परिभाषा, विशेष व्यवस्था, अपवाद र शर्तहरू यस करारनामाको अभिन्न अङ्ग मानिने गरी बीमाशुल्क भुक्तानीको प्रतिफल स्वरूप बीमकले बीमा अवधि भित्र घाँसेबालीको विवरण तालिकामा उल्लेख भए बमोजिमका घाँसेबालीको क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा **उत्पादन मूल्य** अनुसारको क्षतिपूर्ति रकम सम्बन्धित पक्षलाई भुक्तानी गर्नेछ ।

बीमालेखले रक्षावरण गर्ने जोखिमहरू

- (१) देहायका कुनै कारणबाट अनुसूचीमा उल्लेखित घाँसेबालीको बीमा अवधि भित्र हानी-नोक्सानी भएमा उत्पादन मूल्यको आधारमा वास्तविक क्षतिको बीमा दाबीमा व्यवस्था भए अनुसार सम्मको रकम बीमितलाई भुक्तानी गर्नेछ :
- (क) आगलागी, चट्याङ
 - (ख) भूकम्प,
 - (ग) बाढी/डुवान/खडेरी/अत्यधिक वर्षा
 - (घ) पहिरो/भू-स्खलन,
 - (ङ) आँधीबेहरी, असिना, हिउँ वा तुषारो,
 - (च) आकस्मिक/दुर्घटनाजन्य बाह्य कारणहरू,
 - (छ) किरा तथा रोगबाट हुने हानि-नोक्सानी,
- (२) यस बीमालेखको बीमाको अवधि भित्र बीमितको दुर्घटनाबाट मृत्यु भएमा बीमाङ्क रकम रु.२,००,०००।-(अक्षरुपी दुई लाख) दुर्घटना बीमा बापत भुक्तानी गर्नेछ ।

क्षतिपूर्ति नदिने अवस्थाहरू

बीमकले निम्न अवस्थाहरूमा यस बीमालेख अन्तर्गत दाबी भुक्तानी दिने छैन :

- (१) घाँसेबाली धनी वा निजको एकाघर परिवारका सदस्यको लापरवाहीको कारणले वा जानाजान मनोरञ्जनको उद्देश्यबाट वा रिसइवी साधने कार्यको कारणबाट क्षति भएमा ।
- (२) कानुनी निकायको आदेशमा घाँसेबालीलाई नष्ट गर्नुपर्ने भएमा ।
- (३) घाँसेबाली चोरी भएमा ।
- (४) बीमितले आफ्नो जग्गा विक्री वा स्वामित्व हस्तान्तरण गरेको अवस्थामा, तर बीमालेख नामसारी गरी बीमा सुरक्षणलाई निरन्तरता दिन सकिनेछ । कानुन बमोजिम जग्गाको स्वामित्व स्वतः परिवर्तन हुने अवस्थामा यो प्रावधान लागू हुने छैन ।
- (५) युद्ध, अतिक्रमण, विदेशी सैन्य कारवाही (युद्ध घोषणा भएको होस् वा नहोस्), गृहयुद्ध, राजद्रोह, क्रान्ति, सत्ता विप्लव, सैनिक विद्रोहको कारणबाट बीमा गरिएको घाँसेबालीको क्षति भएमा ।
- (६) देहायको प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा सिर्जना भएको वा सोको प्रतिकूल योगदानबाट उत्पन्न कारणले बीमा गरिएका घाँसेबालीको क्षति भएमा :
- (क) आणविक विकिरण वा आणविक इन्धनको ज्वलन पछि शेष रहेको बेकम्मा पदार्थबाट निस्कने रेडियो धर्मिता (स्वतः जारी रहने अणुको विच्छेदनको ज्वलन समेत) को सक्रियताको संसर्गबाट प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले हुने कुनै दुर्घटना,
 - (ख) आणविक हातहतियारबाट उठेको वा सोसंग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा संलग्न रहेको कारणबाट भएको दुर्घटना ।
- (७) घाँसेबाली धनीले प्रस्ताव फाराममा भुट्टा विवरण दिएमा वा जोखिम मूल्याङ्कन गर्नका लागि आवश्यक पर्ने वास्तविकता लुकाई भुट्टा विवरण उल्लेख गरेमा ।
- (८) बीउको वंशाणुगतको कारणबाट क्षति भएमा ।

(९) नेपाल सरकारबाट उन्मोचन(Released)/सुचिकृत/पंजीकृत (Registered) नगरिएका जातहरुको बीउ प्रयोग गरिएमा ।

शर्तहरु

बीमितले निम्न शर्तहरु पालना गर्नुपर्नेछ :

- १) घाँसेवालीको लागि प्रयोग गरिने बीउको श्रोत नेपाल सरकारबाट स्वीकृत प्राप्त सरकारी, अर्धसरकारी निकाय वा निजी क्षेत्र, कृषक समूह, कृषि सहकारीको हुनुपर्नेछ । साथै, घाँसेवालीको लागि लगाईने जात राष्ट्रिय बीउ बीजन समितिबाट उन्मोचन/रजिष्ट्रेशन(पंजिकृत)/सुचिकृत भई नेपाल सरकारबाट क्षेत्रगत सिफारिस गरिएको जात हुनुपर्नेछ ।
- २) घाँसेवाली तोकिएको मापदण्ड अनुसार रोपाई गरेको/छरेको/लगाईएको हुनुपर्दछ ।
- ३) घाँसेवाली उत्पादन गर्दा भारपातको उचित व्यवस्थापन भएको हुनुपर्ने र जमिनको तयारी समेत उचित किसिमले भएको हुनुपर्नेछ ।
- ४) घाँसेवालीको प्रकृती अनुसार सिंचाईको सुविधा उपलब्ध भएको हुनुपर्नेछ ।
- ५) घाँसेवाली उत्पादन गर्दा उच्च पहाडमा न्यूनतम दुई रोपनी (२), पहाडमा पाँच रोपनी (५) र तराईमा दश (१०) कठ्ठा क्षेत्रफलमा लगाइएको हुनुपर्नेछ । तर घाँसेवाली लगाइएको ब्लक एकै कृषक वा एक भन्दा बढी कृषकको पनि हुन सक्नेछ । एकभन्दा बढी कृषक भएमा सबैको नाम र कित्ता नम्बर प्रस्ताव फारममा उल्लेख हुनुपर्नेछ ।
- ६) यो बीमालेख एकै समयमा एउटा कित्तामा एकै प्रकारको घाँसेवाली लगाइएको हकमा मात्र लागू हुनेछ । बेर्ना लगाईने घाँसेवालीको हकमा पन्ध्र (१५) दिन भित्र, बीउ छरी लगाइने घाँसेवालीको हकमा बीउ उम्रेको सात (७) दिन भित्र र सेट/कटिङ्ग प्रयोग गरी लगाउने (रोप्ने) घाँसेवालीको हकमा पन्ध्र (१५) दिन भित्र बीमा गरिसक्नु पर्नेछ । एक कृषकले एकै स्थानमा लगाईएको एकै प्रकारको घाँसेवालीको हकमा आंशिक बीमा गर्न पाइने छैन ।
- ७) घाँसेवालीमा कुनै रोग/किरा/भारपात वा सबै लागेमा घाँसेवाली उत्पादन धनीले (बिमित) तत्काल आफ्नै खर्चमा उचित रेखदेख तथा व्यवस्थापन गर्नु पर्नेछ ।
- ८) बीमकले चाहेको जुनसुकै समयमा घाँसेवालीको परीक्षण गर्न आउने बीमक वा तोकिएको प्रतिनिधिलाई घाँसेवाली धनीले अवलोकन तथा निरीक्षण गर्न दिनु पर्नेछ ।
- ९) घाँसेवाली उत्पादन धनीले वालीको क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा सोको पाँच (५) दिन भित्र लिखित वा अन्य संचार माध्यमबाट अनिवार्य रुपमा बीमकलाई जानकारी दिनु पर्छ ।
- १०) बीमकले त्यस्तो जानकारी प्राप्त भएको तीन (३) दिन भित्र बीमक वा बीमकद्वारा तोकिएको प्रतिनिधिले क्षति/हानी-नोक्सानीको निरीक्षण गर्न सक्ने हुनाले सो अवधि सम्म क्षति/हानी-नोक्सानी भएको स्थानलाई यथा अवस्थामा राख्नु पर्नेछ । तर क्षति न्यूनीकरण गर्न चालिएको कदमलाई यस प्रावधानले कुनै बाधा पुऱ्याउने छैन ।
- ११) यस बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरिएको घाँसेवालीको क्षति भएको कारणबाट हुने अन्य वा थप खर्च वा हानी-नोक्सानीको परिणाम जन्य खर्च (Consequential loss) दावी गर्न पाइने छैन ।
- १२) यस बीमालेखको अनुसूचीमा बीमा अवधि समाप्त हुने भनी उल्लिखित भएको मितिमा स्थानीय समय अनुसार रातको बाह्र (१२) बजे पछि यस बीमालेखको अवधि समाप्त हुनेछ ।
- १३) तालिका १ मा उल्लेख भए बमोजिमको जात अनुसारको समयवाधी भित्र कृषकले रोप्ने तथा कटान गर्ने कार्य अनिवार्य रुपमा सम्पन्न गर्नुपर्नेछ । तोकिएको अवधि भित्र नरोपी वा कटान नगरी हानी नोक्सानी भएमा बीमा दावी लाग्ने छैन ।

बीमाङ्क गणना

१) बीमाङ्क रकम कायम गर्ने तरिका :

$$\text{बीमाङ्क रकम} = I \times II$$

I = १ हेक्टरमा उब्जनी हुने परिमाण, मे.ट.मा (राष्ट्रिय चरन तथा पशु आहारा केन्द्र/नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद् (नार्क) ले उपलब्ध गराएको घाँसेवालीको पछिल्लो वर्षको राष्ट्रिय औसत उत्पादकत्वलाई आधार मानिनेछ ।) हाल नार्कले उपलब्ध गराएको अध्यावधिक तालिका-१ बमोजिम गणना गरिनेछ ।

II = प्रति टनको वास्तविक मूल्य (स्थानिय तहको विषयगत ईकाइले तोकेको कृषक थलो मूल्य (Farm gate price) लाई जनाउँछ ।)

- २) बीमाशुल्क बीमाङ्क रकमको सात (७) प्रतिशत दरले लाग्नेछ ।
 ३) दुर्घटना बापत बीमाशुल्क : रु.०.२५ प्रति हजार (बीमा अवधि १ वर्ष भन्दा कम अवधीको लागि)

दाबी सम्बन्धी प्रक्रिया

१) यस बीमालेखले रक्षावरण गरेको जोखिमहरूका कारणबाट बीमितको घाँसेवाली उत्पादन तथा घाँसेवाली बीजवृद्धिमा हानी नोक्सानी भएमा सोको १५ दिनभित्र वा सो अवधि भित्र संभव नभएमा सोको कारण सहित संभव हुनासाथ देहायका कागजातहरू बीमक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ :

- क) सक्कल बीमालेख (आंशिक क्षतिको अवस्थामा बीमालेखको छाँया प्रति)
 ख) पूर्ण रूपले भरिएको दाबी फाराम (प्रत्येक ब्यक्तिको छुट्टाछुट्टै दाबी फाराम)
 ग) स्थानिय तहको विषयगत ईकाइको प्राविधिकको प्रतिवेदन
 घ) क्षति भएको घाँसेवालीको फोटो
 ङ) सम्बन्धित महानगरपालिका वा उप नगरपालिका वा नगरपालिका वा गाँउपालिका वा वडा वा कम्तिमा नजिकको दुईजना छिमेकी वा संधियारको सर्जमिन मुचुल्का

- २) माथि उल्लेखित (क देखि ङ) सम्मका सम्पूर्ण कागजातहरू बीमितले बीमा कम्पनीमा बुझाउनु पर्दछ ।
 ३) घाँसेवाली क्षति भई दाबी परेको अवस्थामा उक्त घाँसेवालीको क्षति निम्नानुसार गणना गरिनेछ ।

अवस्था	घाँसेवाली बिउ उत्पादनमा क्षति भएमा	घाँसेवाली उत्पादनमा क्षति भएमा
घाँसेवाली पहिलो पटक नकाट्दै	वास्तविक क्षतिको ९० प्रतिशत	वास्तविक क्षतिको ९० प्रतिशत
घाँसेवाली पहिलो पटक काटिसकेपछि	वास्तविक क्षतिको ७० प्रतिशत	वास्तविक क्षतिको ६० प्रतिशत
घाँसेवाली दोस्रो पटक काटिसकेपछि	-	वास्तविक क्षतिको ४० प्रतिशत
घाँसेवाली तेस्रो पटक काटिसकेपछि	-	-

४) बीमा दाबी भुक्तानी गर्दा बीमाङ्क कायम गर्दा लिईएको मूल्यको आधारमा नै गणना गरी दाबी भुक्तानी गर्नुपर्छ ।

५) बीमकले एक बीमा अवधि भित्र जति पटक हानि नोक्सानी भएता पनि बीमाङ्क रकम भन्दा बढी भुक्तानी गर्ने छैन ।

६) बीमा अवधि भित्र बीमा दाबी परेको क्षेत्रफललाई पून : बीमामा समावेश गर्न पाईने छैन ।

परिभाषा

बीमित भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा नाम उल्लेख भएको र यसै बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरिएको घाँसेवालीको स्वामित्व भएको व्यक्ति वा संस्था भन्ने सम्झनु पर्दछ ।

बीमित बाली भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा नाम र विवरण उल्लेख भएको घाँसेवाली सम्झनु पर्दछ ।

बीमाङ्क रकम भन्नाले १ हेक्टरमा उब्जनी हुने परिमाणलाई प्रति टनको वास्तविक मूल्यले गुणा गरी कायम हुन आउने रकमलाई सम्झनु पर्दछ ।

बीमा अवधि भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा उल्लेख भए अनुसार बीमा जोखिम स्वीकार गरिने बाली विशेष/जात अनुसारको अवधिलाई सम्झनु पर्दछ ।

बाली हानीनोक्सानी/प्रमाण-पत्र भन्नाले सम्बन्धित प्राविधिकले बीमित बालीको हानी-नोक्सानी भएको भनी प्रमाणीत गरी दिएको प्रमाणपत्रलाई सम्झनु पर्दछ ।

दुर्घटना भन्नाले बाहिरी आँखाले स्पष्ट देख्न सकिने र साङ्घातिक माध्यमबाट हुने आकस्मिक घटना सम्झनु पर्दछ ।

उन्मोचन (Release) भन्नाले नेपालमा जातिय विकास गरी नेपाल सरकारको राजपत्रमा प्रकाशन गरी खेतीका लागि सिफारिस गरिएका जातहरु भन्ने बुझिनेछ ।

पंजिकृत (Registration) भन्नाले नेपालमा जातिय विकास भएको वा बाहिरबाट ल्याईएका जातहरुलाई कम्तिमा दुई (२)

सिजनको डाटा /प्राविधिक तथ्याङ्क प्रयोग गरी नेपालमा खेती गर्न सकिने गरी नेपाल सरकारद्वारा राजपत्रमा प्रकाशन गरिएका जातहरु भन्ने बुझिनेछ ।

घाँसेबाली बीमालेख

अनुसूची

बीमितको नाम : ठेगाना : प्रदेश..... जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं.....टोल :..... फोन नं :..... इमेल.....	बीमालेख नं : अभिकर्ताको नाम : कोड नं. : बीमालेख जारी स्थान :
घाँसे बालीको नाम : जात : बीमा अवधि प्रारम्भ मिति : समाप्त मिति :	बीमालेख जारी मिति : बीमालेख जारी समय : नगदी रसिद नं. :
घाँसेबाली बीमा : बिउ उत्पादनमा (.....) घाँस उत्पादनमा (.....) घाँसे बाली लगाइएको स्थान : प्रदेश.....जिल्ला..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं..... टोल :..... कित्ता नं :.....	नगदी रसिद जारी मिति : नगदी रसिद जारी समय : घाँसेबाली लगाइएको जम्मा क्षेत्रफल (हेक्टर) : बीमाङ्क रकम = I X II I = (१ हेक्टरमा उब्जनी हुने परिमाण) II = (प्रति टनको निर्धारित तोकिएको मूल्य)
इच्छाईएको व्यक्तिको नाम थर : बीमित र इच्छाईएको व्यक्तिको बीचको नाता : इच्छाईएको व्यक्तिको पिताको नाम : इच्छाईएको व्यक्तिको माताको नाम : सम्पर्क नं.: मोबाइल.....आवास :.....	कुल बीमाङ्क : रु. कुल बीमाशुल्क : रु. "क" छुट : "क" को..... % (यदि भएमा) : रु. "ख" (क-ख) छुट पछिको बीमाशुल्क : रु. "ग" "ग" को.....प्रतिशतले हुन आउने अनुदान रकम : रु. "घ" (ग -घ) जम्मा रु. "ङ" टिकट दस्तुर : रु. "च" बीमितले तिर्नुपर्ने बीमाशुल्क : (ङ + च) रु. "छ" बीमितले दुर्घटना बीमा वापत तिर्नुपर्ने बीमाशुल्क : रु. "ज" बीमितले तिर्नुपर्ने जम्मा बीमाशुल्क : (छ + ज) रु.
समूह/संस्था/समिति/ऋण दिने बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको नाम : ठेगाना : फोन नं. :	

बीमालेख स्वीकार गर्ने अधिकार प्राप्त व्यक्तिको

हस्ताक्षर :

नाम :

पद :

मिति :

..... इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड
काठमान्डौ, नेपाल
घाँसेवाली बीमा प्रस्ताव फाराम

१) घाँसेवाली उत्पादन धनीको नाम :

२) ठेगाना :

प्रदेश.....जिल्ला.....महा/उपमहानगर/नगर/गा.पा.....वडा नं..... टोल :.....
फोन नं :.....इमेल.....

३) बीमा अवधि :.....

४) घाँसेवाली बीमा : बीउ उत्पादनमा/घाँस उत्पादनमा, उल्लेख गर्नुहोस्

५) इच्छाईएको व्यक्तिको नाम थर :

बीमित र इच्छाईएको व्यक्तिको बीचको नाता :

इच्छाईएको व्यक्तिको पिताको नाम :

सम्पर्क नं.: मोबाइल.....

इच्छाईएको व्यक्तिको माताको नाम :

सम्पर्क नं.: मोबाइल.....

६) कृपया बीमाका लागि प्रस्तावित घाँसेवालीको विवरण उल्लेखित तालिकामा भर्नुहोस् :

क्र.स.	जात	प्रकार	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उब्जनी हुने परिमाण (के.जी. मा)	प्रति के.जी. मूल्य	बीमा अवधि		बीमाङ्क रकम
						देखि	सम्म	

७) सिंचाईको व्यवस्था कस्तो छ ?

.....

८) घाँसेवाली खेतीको लागि पूर्वाधारको कस्तो व्यवस्था छ ?

.....

९) विगत १ वर्षमा यस पूर्व तपाईंले लगाएको कुनै घाँसेवाली हानी-नोक्सानी भएको छ ? छ भने निम्न विवरण भर्नुहोस् :

वर्ष	नोक्सानीको कारण	नोक्सान भएको परिमाण

१०) यस पूर्व कुनै बीमा कम्पनीमा घाँसेवाली बीउ उत्पादन/घाँसेवाली उत्पादनमा बीमा भएको भए सो बीमा कम्पनीको नाम उल्लेख गर्नुहोस् । बीमा भएको भए कति बीमाङ्क बराबरको बीमा भएको हो ? उल्लेख गर्नुहोस्

बीमाकको नाम	बीमाङ्क रकम	प्राप्त दाबी भुक्तानी रकम

११) घाँसेवाली लगाईएको स्थानको पूर्ण विवरण/ठेगाना :

प्रदेश.....जिल्ला.....महा/उपमहानगर/नगर/गा.पा..... वडा नं.....टोल :.....
कित्ता नं.

म/हामीले माथि उल्लिखित घाँसेवालीको बीमा कम्पनी लिमिटेडसँग कम्पनीको सर्त तथा बन्देज बमोजिम गर्न प्रस्ताव गर्दछौं । म/हामी माथि उल्लिखित प्रश्नहरूको उत्तर सत्य भएको, घाँसेवालीलाई यथार्थ ढङ्गले वर्णन गरिएको व्यहोरा प्रत्याभूत गर्दछौं । मैले/हामीले बीमासँग सम्बन्धित कुनै पनि सूचना, विवरण वा तथ्य नलुकाएको र यो प्रस्ताव नै कम्पनी र म/हामी बीच हुने सम्झौताको आधार हुने कुरा घोषणा गर्दछु/गर्दछौं ।

प्रस्तावकको

हस्ताक्षर :

नाम :

मिति :

फोन नं. :

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड
काठमान्डौ, नेपाल
प्राविधिकको प्रमाणपत्र

(प्रस्ताव फारम सँगै संलग्न हुनु पर्ने)

१) घाँसेबाली धनीको नाम :

२) प्रदेश.....जिल्ला.....महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं..... टोल :.....
फोन नं :.....इमेल.....

३) बीमाको लागि प्रस्तावित घाँसेबालीको विवरण :

क्र.स.	जात	प्रकार	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उब्जनी हुने परिमाण (के.जी. मा)	प्रति के.जी. मूल्य	बीमा अवधि		बीमाङ्क रकम
						देखि	सम्म	

५) घाँसेबाली लगाइएको स्थानको विवरण/ठेगाना :

प्रदेश.....जिल्ला.....महा/उपनगर/नगर/गा.पा..... वडा नं..... टोल :.....
कित्ता नं.:.....

६) घाँसेबाली उत्पादन पूर्वाधारहरूको अवस्था सन्तोषजनक छ ?

.....

७) यस पूर्व लगाइएको घाँसेबालीमा कुनै रोग वा किरावाट प्रभावित भएको थियो ? यदि थियो भने विवरण दिनुहोस् ?

.....

८) प्रस्तावित घाँसेबाली लगाउने जग्गाको नजिक कुनै बालीहरूमा सरुवा वा सङ्क्रामक रोग फैलिएको छ ?

.....

९) प्रस्तावित घाँसेबालीको जोखिमलाई स्वीकार्न नमिल्ने अरु कुनै जानकारी छ ? यदि छ भने त्यसको विवरण दिनुहोस् ।

.....

१०) तपाईं प्रस्तावित घाँसेबालीको जोखिम स्वीकार गर्न कम्पनीलाई सुभाब दिन चाहनुहुन्छ ?

.....

अनुसूचिमा उल्लिखित घाँसेबालीको मैले ध्यानपूर्वक परीक्षण गरें । प्रस्तुत विवरण, मूल्य र उत्तरहरू मेरो जानकारीमा आएसम्म सही छन् भन्ने कुरा प्रमाणित गर्दछु ।

प्राविधिकको

नाम :

हस्ताक्षर :

मिति :

ठेगाना :

कार्यरत कार्यालय :

सम्पर्क नं.: